

УПОВНОВАЖЕНИЙ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
З ПРАВ ЛЮДИНИ

UKRAINIAN
PARLIAMENT COMMISSIONER
FOR HUMAN RIGHTS

вул. Інститутська, 21/8
01008, м. Київ, Україна

Tel.: (+380 44) 253 2203
Fax.: (+380 44) 226 3427
E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua
http:// www.ombudsman.gov.ua

21/8, Instytutska str.
Kyiv, 01008, Ukraine

№ 116-299184.14-3/НД-99

«16» вересня 2017 р.

Верховна Рада України

Народному депутатові України

Кривенку В.М.

Шановний Вікторе Миколайовичу!

У відповідь на Ваш депутатський запит від 05.09.2017 №197-132/17, що був оголошений на засіданні Верховної Ради України 08.09.2017 та надійшов до мене з листом Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 08.09.2017 № 11/10-25, щодо порушення прав громадян на мирні зібрання та доступ до публічної інформації, невжиття правоохоронними органами Одеської області заходів щодо попередження, припинення, фіксування протиправних дій та відсутності належного розслідування подій, які сталися у вересні 2016 року під час проведення мирної акції протесту “Одеса без Труханова”, повідомляю про таке.

Відповідно до статті 17 Закону України “Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини” за інформацією, викладеною у Вашому депутатському запиті, мною відкрито провадження.

На підставі статті 101 Конституції України, пункту 3 частини третьої статті 17 Закону України “Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини” до прокурора Одеської області Жученка О.Д. та начальника Головного управління Національної поліції в Одеській області Головіна Д.В. направлено листи з проханням провести перевірки за фактами, викладеними у Вашому депутатському запиті.

Також в рамках провадження регіональному представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Одеській області надано доручення бути присутнім у судових засіданнях Приморського районного суду м. Одеси під час розгляду кримінального провадження № (справа № 522/609/17) за обвинуваченням
у вчиненні кримінального правопорушення,

передбаченого частиною першою статті 125 КК України, з метою здійснення моніторингу дотримання процесуальних прав учасників процесу.

Щодо стверджуваного порушення Одеською міською радою (далі – рада) вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" (далі – Закон) повідомляю наступне.

Як вбачається з Вашого депутатського запиту, Ви вважаєте, що Одеською міською радою було порушено вимоги частини третьої статті 15 Закону щодо неоприлюднення проектів рішень ради, внесених з голосу депутатами ради.

У цьому зв'язку зазначаю, що відповідно до частини другої статті 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» депутат ради, серед іншого, має право пропонувати питання для розгляду їх радою та її органами; вносити пропозиції і зауваження до порядку денного засідань ради та її органів, порядку розгляду обговорюваних питань та їх суті; вносити на розгляд ради та її органів пропозиції з питань, пов'язаних з його депутатською діяльністю; вносити на розгляд ради та її органів проекти рішень з питань, що належать до їх відання, поправки до них тощо.

Ураховуючи зазначене, вбачається, що Законом України «Про статус депутатів місцевих рад» не передбачено обмежень повноважень місцевих депутатів щодо внесення на розгляд ради проектів рішень ради.

Вказане підтверджується судовою практикою. Так, постановою Приморського районного суду м. Одеси від 28.04.2017р. у справі № 522/7998/17 було встановлено, що пропозицію депутатів ради про включення до порядку денного проекту рішення ради від 26.04.2017 р. «Про найменування вулиць, провулків, проспектів, площ, парків, скверів та інших географічних об'єктів, розташованих на території міста Одеси» було оголошено під час обговорення порядку денного сесії. Як зазначено судом у вказаній постанові, внесення пропозицій до порядку денного сесії ради є передбаченим Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про статус депутатів місцевих рад» **правом депутата місцевої ради, елементом його визначеного законом статусу та може бути реалізовано у будь-який час до затвердження порядку денного сесії, а у виключних випадках – після його затвердження.**

Відтак, підстави для вжиття мною заходів реагування у цій частині Вашого депутатського запиту відсутні.

Щодо перешкоджання доступу громадян та журналістів до XVI сесії ради повідомляю, що з метою повного та всебічного з'ясування обставин, викладених у Вашому депутатському запиті, до Одеської міської ради надіслано відповідний запит.

Про результати провадження Вас буде повідомлено додатково.

Вважаю за необхідне зазначити, що мною здійснюється моніторинг дотримання права на мирні зібрання, результати якого висвітлюються у Щорічних доповідях Уповноваженого про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні. Так, аналіз зазначеного питання показує, що визначальні причини проблем, які виникають у сфері дотримання права громадян на мирні зібрання в Україні, до цього часу

пов'язані з їх недостатнім правовим врегулюванням. Незважаючи на вимоги статті 39 Конституції України щодо обов'язку держави забезпечувати реалізацію прав громадян на проведення мирних зібрань, цей обов'язок досі не отримав відображення у вигляді спеціального законодавчого акта щодо врегулювання відповідних соціальних питань. Поза увагою залишаються і відповідні рекомендації Ради Європи та Європейського Союзу, які стосуються ухвалення профільного закону, який би регламентував організацію та проведення мирних зібрань громадян. Відсутність такого закону призводить до необґрунтованих заборон мирних зібрань адміністративними судами, різноманітних порушень прав людини органами внутрішніх справ, встановлення різного роду обмежень на мирні зібрання з боку органів місцевої влади, що в цілому можна охарактеризувати як відсутність виконання державою своїх позитивних зобов'язань. У своїх публічних виступах і заявах я неодноразово наголошувала на необхідності ухвалення окремого закону, який би деталізував норму статті 39 Конституції України. Вказаним документом необхідно чітко врегулювати всі проблемні аспекти реалізації права на мирні зібрання: визначити процедури проведення мирного зібрання і контрзібрання, виписати правила для всіх учасників процесу, а також розробити механізм забезпечення заходів безпеки всіх учасників тощо. Фактично на сьогодні склалась ситуація, за якої жоден правовий акт не вимагає від держави здійснення позитивних обов'язків стосовно учасників мирних зібрань, насамперед щодо гарантій їхньої безпеки, а також захисту інших людей та їхнього майна. Невиконання цих обов'язків державою, на жаль, є повсюдним явищем, що, з огляду на практику Європейського суду та відповідно до статті 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, є прямим порушенням свободи мирних зібрань.

З повагою

В.В. Лутковська

